

RADNÍČNÍ LISTY

ZPRAVODAJ
MĚSTA PLZNĚ
ROČNÍK XXIII
KVĚTEN 2018

Cenu Hanuše

Zápala získal návrh
bytového domu Sladová

strana 2

Cal Ripken Jr.

vedl trénink malých
plzeňských baseballistů

strana 4

Historický

víkend bude v duchu
první republiky

strana 6

Sportmanie Plzeň 2018 se odehraje v srpnu

Sportmanii Plzeň 2018 aneb Sportovní park pro celou rodinu připravuje město na 18. až 26. srpna. Akce, která navazuje na loňskou Letní sportmanii a úspěšný Olympijský park Plzeň 2016, se koná už tradičně v parku za OC Plzeň Plaza.

Sportmanie Plzeň

Zhruba 50 plzeňských klubů tam představí své sportovní aktivity, které si mohou přivést na vlastní kůži vyzkoušet pod vedením a za dohledu odborných trenérů. Součástí bude i bohatý doprovodný program, jako jsou kulturní a sportovní vystoupení, soutěže, besedy či autogramiády. Organizátoři zvou širokou veřejnost a rodiče s dětmi. Vstup je zdarma. (red)

Archivní snímek je z loňské Letní sportmanie, kterou si užily tisíce malých i velkých návštěvníků. Foto: Martin Pecuch

Plzeň koupí unikátní stroj

Ekologické zařízení bude udržovat zeleň, čistit graffiti či mobiliář

Na takový plevel město využije ekologický stroj, který se chystá koupit.

Foto: Martin Pecuch

Plzeň koupí speciální stroj, který bude ekologicky, pouze horkou párou, likvidovat plevel. Mimo vegetační období město zařízení využije na čištění mobiliáře, graffiti ze stěn městských budov i například plakátů ze sloupů veřejného osvětlení. Na nákup multifunkčního samohybného stroje, tedy dobře vybaveného nosiče s nosným zařízením na přední části, vypíše výběrové řízení. Je to další z projektů města, které realizuje v rámci svého konceptu Smart City Plzeň, tedy chytrých řešení pro ekologičtější a příjemnější život občanů.

Nosič má vpředu nasazenou speciální lištu s několika tryskami. Z každé z nich stříká na zem horká voda o teplotě asi 100 stupňů Celsia. Stroj si sám pomocí senzorů detekuje, kde je plevel, a sám

zapíná příslušné trysky. Jednodušší variantou je manuální obsluha trysek řidičem z kabiny, který se dívá, kde je plevel. Na nákup stroje, jehož cena se pohybuje mezi 2,5 až 5,5 milionu korun, vyčlenilo město pět milionů korun. Konečná cena vzejde z výběrového řízení, které vyhlásí Útvar pro koordinaci evropských projektů města Plzně.

Smart City Plzeň

Zařízení už dlouho využívají města ve vyspělé Evropě. „Ve veřejném prostoru se herbicidy na bázi glyfosátu používají již jen ojediněle,“ uvádí Lucie Davidková ze Správy veřejného statku města Plzně. Tato městská organizace iniciovala ná-

kup a ve spolupráci s Útvarem koordinace evropských projektů navrhla potřebné technické parametry. Stroj je ideální díky své široké liště nejen na velká náměstí, která se běžně odplevelují chemicky, ale díky možnosti vypínat jednotlivé trysky jej lze úspěšně používat i na užší parkové cesty.

Využití stroje je velké, od libovolných zpevněných ploch přes dlažby všech druhů, na odplevelování komunikací podél obrubníků, na šterkové, mlatové i pískové plochy. Dají se tím i dezinfikovat pískoviště a odplevelovat dopadové plochy dětských hřišť. Po aplikaci horké páry v parcích a rekreačních oblastech lidé mohou okamžitě a bez obav zpevněné plochy využívat. (red)

Cenu 1. června získal politik a učitel Daniel Kroupa

Politik, vysokoškolský učitel, autor odborných publikací, filozof a signatář Charty 77 Daniel Kroupa obdržel Cenu 1. června, která je udělována u příležitosti výročí vzpoury Plzeňanů proti měnové reformě v roce 1953. Uděluje se za významný přínos k objasnění a prosazení principů demokracie, svobody a spravedlnosti a za důslednou obhajobu lidských práv a svobod prostřednictvím tisku, rozhlasu a televize nebo za dlouholetou publicistickou činnost i jednotlivé práce, které zvlášť významně přispěly k pochopení nebo prosazení principů demokratického právního státu.

Daniel Kroupa.

Foto: archiv

Daniel Kroupa, jeho postoje, dílo a publicistická činnost výrazně naplňuje výše uvedený statut Ceny 1. června. Je příkladem člověka, který byl statečný, který vždy hájil principy demokracie a svobody a jenž těmto principům podřídil svůj aktivní život. (red)

ROZHOVOR

Architekt Jiří Zábran: Každý náš projekt přináší příběh

Architekt Jiří Zábran a jeho kolegové obdrželi za bytový dům Sladová Cenu Hanuše Zápala 2014–2017. Pracují v architektonickém ateliéru PRO-STORY v domě, který je díky netradičnímu pojetí v Plzni na Roudné nepřehlédnutelný. „Při rekonstrukci domu nás inspirovala voda, která se před lety valila Roudnou, a vytvořili jsme příběh domu s vysokými štíhlými okny s okenicemi z kortenu. Připomíná Benátky a může evokovat gondoliéry proplovající kanály mezi domy. A je to i hodně praktické, třeba když v létě páli slunce,“ říká Jiří Zábran, který si Cenu Hanuše Zápala velmi považuje i kvůli porotě plně špičkových architektů.

Jakým příběhem jste se s kolegy Terezou Novou a Patrikem Novákem inspirovali při vytváření projektu ve Sladové ulici?

Věděli jsme, že v areálu na Světovaru se počítá s náměstím, na němž se budou odehrávat kulturní akce. A chtěli jsme do toho zapojit i naše pojetí. Takže jsme se in-

Jiří Zábran s cenou.

Foto: archiv

spirovali divadlem a jeho oponou, kterou představují nepravidelně rozdělené dřevěné paravány. Jsou jenom na straně do náměstí

a na dalších stranách domu jsou pravidelné, jakoby přisněží.

Kam na nápady chodíte?

To se nedá naučit, člověk k tomu musí dozrát. Snažím se vnímat věci kolem sebe a inspiraci čerpám z přírody, z české krajiny, z tradic, z odborných publikací, setkání s lidmi a řady dalších věcí. Ono se to pak nějak propojí a přijde nápad. Ještěže je to tak, protože v naší branži je na kreativitu deset procent času, zbylé spolkne řešení technických věcí, jako je dokumentace, a jednání s úřady. Když vymyslíte nějaký atyp, je velmi náročné jej prosadit, ale bez kreativity by nás to nebavilo. Právě to je rozdíl mezi stavařinou a architekturou

Takže jste vlastně umělec.

Nemyslím si to, umělců si vážím a byl bych rád, kdybych se jim alespoň přiblížil.

Každý váš domek je nějak netradiční, není snazší dělat je podle jednoho vzoru?

Je, ale právě proti tomu ostře vystupuji. Česká krajina je malebná, různorodá a ne-

zaslouží si, abychom v ní měli domy podle jednoho mustru, tu inspirované Němcem, tu Amerikou. Stavějí se sterilní bytové domy, které nemají ducha, ale hlavně, že vytvářejí větší zisky, nedají totiž tolik práce jako unikátní projekt vytvořený s ohledem na krajinu i přání klienta a z materiálů, které používali naši předci.

Například?

Rád používám vápenné omítky, nenatřené plech nebo neošetřené dřevo. Prostě surové materiály, které stavby zlidští.

Bydlíte taky tak?

Jasně. Tím jsem začal. Bydlím na venkově a doma máme nenatřené dřevo už deset let. Nehnije, je bezúdržbové a vypadá pořád dobře. Kdybych ho natřel, přestane dýchat. Ale abych to upřesnil, neděláme dřevěné domy, ale dřevem je dotváříme.

Na čem v současnosti pracujete?

Máme rozpracované zakázky na administrativní budovy na Borských polích, dům na Sylvánu, účastníme se soutěže na další

administrativní budovu, tentokrát v Německu poblíž Řezna. To je jen malý výčet naší práce.

Je těžké získat zakázky?

Nikdy jsme nepotřebovali reklamu, stavíme hlavně na doporučení našich bývalých klientů. A máme klienty nejen ze západních Čech, ale třeba i z Prahy.

Dovolím si zabrousit do soukromí. Pocházíte z rodiny architektů?

V naší rodině nebyl a není žádný architekt ani stavař. Ale moje babička a dědeček měli blízko k architektu Hanušovi Zápalo. Bydlel totiž na Roudné nedaleko našeho ateliéru a dědeček u něho pracoval jako správce. Posílal babičce a dědovi pohledy, babička je schraňovala a někdy mi je dovolovala číst.

Takže udělení Ceny Hanuše Zápala je tak trochu symbolické?

Vlastně ano. Doma se o něm povídalo a my teď získali cenu, která nese jeho jméno. (an)

Více na straně 2.

Zvítězil návrh bytového domu Sladová

O Cenu Hanuše Zápala se ucházelo celkem osmnáct architektonických projektů

Cenu Hanuše Zápala získal a nejlepší novostavbou za roky 2014–2017 se stal návrh bytového domu Sladová v areálu Světovar. Cenu čtvrtého ročníku soutěže tak získal architekt Jiří Zábran spolu s kolegy Terezou Novou a Patrikem Novákem. Všechny stavby nominované na Cenu Hanuše Zápala 2014–2017 představuje veřejnosti doprovodná výstava, která je do 27. května k vidění na terasách na Anglickém nábřeží pod Komerční bankou.

Porota architektů ve složení Petr Franta, Libor Monhart, Jaroslav Šafer a Jaroslav Wertig se na vítězném stavbě shodla jednomyslně. „Ocenili jsme, že kvalitní architektura domu vznikla na základě regulativů území vycházejících z vítězného návrhu veřejné urbanistické soutěže, tedy že byl ukázkově naplněn ideální scénář vzniku hodnotné architektury. Dům sám je podle našeho názoru čistou ukázkou efektivního stavení s promyšleným architektonicko-developerským konceptem a jasným výtvarným poselstvím směrem do znovu oživující části města,“ říká předseda poroty architekt Libor Monhart.

O cenu Hanuše Zápala se ucházelo celkem osmnáct realizací, které vznikly na území města Plzně od ledna 2014 do prosince 2017. Přehlášky zaslali architekti, vlastníci i samotní občané a rozmanitost staveb byla v tomto ročníku mimořádná. „Porota posuzovala bytové domy, rozsáhlá univerzitní a výzkumná centra, administrativní a vý-

Vítězná stavba Ceny Hanuše Zápala 2014–2017, bytový dům Sladová

Foto: ÚKRMF

robní budovy, rodinné domy, ale i kulturní stánky. Nezáleželo na velikosti objektu, ale kvalitě architektury a jejím kontextu,“ vysvětluje Irena Vostracká, ředitelka Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně, který soutěž pořádá.

Porotu z nominovaných staveb zaujal i architektonický návrh úpravy hospodářského dvora Bukovec od Ondřeje Janouta, Bohuslava Strejce a Martina Spěváčka, a to svým výjimečným přínosem konceptu sousedského bydlení do vesnického prostředí.

Pozornost poroty si rovněž získal návrh sídla společnosti RenoEnergie z ateli-

éru ov architekti, který představuje zřetelnou a podnětnou ukázkou konceptuálního architektonického přístupu k menší administrativní budově v původní zástavbě de facto venkovského charakteru. Obě uvedené stavby získaly mimořádné ocenění poroty.

Cena Hanuše Zápala je soutěžní přehlídka, kterou vyhlašuje primátor města Plzně za období uplynulých čtyř let. Cílem soutěže je najít a ohodnotit nejvyšší plzeňské novostavby a představit je veřejnosti. Cena odkazuje na dílo významného architekta Plzně a jehožá-

padních Čech Hanuše Zápala a poprvé byla udělena Václavu Ulčovi a Radku Dragounovi za období 1990–2005 za architektonické řešení budovy Centrální požární stanice HZS Plzeňského kraje.

Podruhé ji za období 2006–2009 získal architekt Karel Hanzlík za architektonický návrh areálu 6th RIVER Plzeňského vědecko-technologického parku.

V posledním ročníku byla za návrh budovy Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni oceněna práce Jana Štípka in memoriam. (red)

Rodí se strategický plán města

Strategický plán města Plzně, který určuje budoucí podobu a rozvoj Plzně, projednává vedení města a městských obvodů. Jakými projekty zahájit naplňování plánu nebo na které nezapomenout, se bude v úterý 29. května od 16 hodin diskutovat v hotelu Angelo. Je zván každý, kdo se chce podílet o návrhy. Stačí se zaregistrovat na webu ukr.plzen.eu. S pěti základními cíli strategického plánu pro následujících 10 až 15 let se zájemci mohou seznámit na začátku setkání nebo na uvedeném webu. Vlastní tipy lze poslat i online do 31. května. Podněty budou po setkání vyhodnoceny a použity jako podklad pro naplňování strategického plánu. (red)

Satelit ponese do vesmíru studentské experimenty

Pilsen Cube II – tak se jmenuje unikátní projekt studentského satelitu, který loni spustila plzeňská radnice ve spolupráci se Západočeskou univerzitou v Plzni. Úkolem středoškoláků bylo navrhnout a sestavit experimenty, jež by mohly být implementovány na palubu družice. O možnost poslat svůj nápad do vesmíru se utkalo několik desítek technicky nadaných mladých lidí, odborná porota vybrala pět vítězných návrhů, mezi nimiž nechybí dva plzeňští zástupci. Pilsen Cube II je součástí konceptu Smart City Plzeň, v jehož rámci vznikají kromě jiného inovativní projekty na podporu technického vzdělávání.

„Všechny týmy navrhly smysluplné a realizovatelné experimenty. Pomocí nich

Studentský tým s návrhem experimentu. Foto: archiv

se středoškolští studenti naučí základní principy kosmických technologií, naučí se pořizovat, zpracovávat a vyhodnocovat experimentální data ze satelitu a v budoucnu na základě získaných zkušeností navrhovat třeba daleko složitější experimenty. U soutěžících nás příjemně překvapilo nejen nadšení, s jakým se zhostili tak náročné

problematiky, ale i schopnost zorientovat se v anglicky psané odborné dokumentaci k použitým komponentům a systémům a dovednost prezentovat výsledky,“ říká odborný vedoucí projektu ze Západočeské univerzity Jiří Masopust.

Nyní čeká na studenty a odborníky z univerzity náročná etapa začlenění vybraných experimentů do palubních systémů piko-satelitu, úprava softwaru a testování na palubě satelitu. „Družice bude připravena k vypuštění koncem roku 2018, konkrétní datum startu do vesmíru záleží na možnostech vynesení některou z kosmických agentur. Satelit poputuje do výšky 400 až 600 kilometrů a předpokládáme, že z něj studenti budou čerpat data přibližně jeden až dva roky,“ doplňuje ředitel Správy informačních technologií města Plzně Luděk Šantora. (red)

Střecha školy zaroste zelení

Areál 4. základní školy v Kralovické ulici. Foto: archiv školy

Plzeň připravuje pilotní projekt zelené střechy na základní škole. Osadit různým typem zeleně chce pět z osmi pavilonů 4. základní školy v Kralovické ulici, jež se nachází uprostřed panelových domů na jednom z největších plzeňských sídlišť Lochotín. Projekt zelené střechy je součástí připravované koncepce hospodaření s dešťovými vodami ve městě. Současně patří do konceptu Smart City Plzeň, tedy do souboru chytrých projektů, jimiž chce krajská metropole zpříjemňovat a usnadňovat život svým občanům i návštěvníkům. Projekt počítá s využitím střech u pěti budov školy, dohromady s plochou 2 100 metrů čtverečních. Na střeše by se měly objevit různé druhy rozchodníků, byliny a traviny i trvalky. Ozelenění střech má pomoci zadržovat dešťové srážky, které jsou jinak odváděny kanalizací, má také pomoci ochlazovat objekty a zlepšovat mikroklima vnitrobloku v panelovém sídlišti. Zadržováním dešťových vod v rámci Plzně a způsobem jejich využití se zabývá Útvar koncepce a rozvoje města Plzně, který připravil zadání Koncepce odtokových poměrů města Plzně. (red)

Termografický snímek části střechy školy pořízený v září 2016 dronem Správy informačních technologií města Plzně zdokumentoval teplotní rozdíly na osluněné a zastíněné části střechy, kdy v létě přesahuje teplota střechy 70°C.

Smart Edu Plzeň

ROZHOVOR

Nejvíce peněz z přebytku poslouží na sportovní zázemí

Zastupitelstvo města projednalo v dubnu rozdělení přebytku hospodaření města za rok 2017. Nač finance poslouží, sdělila ředitelka Ekonomického úřadu Magistrátu města Plzně Hana Kuglerová.

Jaký objem prostředků byl k rozdělení?

Hospodaření města Plzně k 31. prosinci 2017 skončilo s kladným zůstatkem finančních prostředků na základních běžných účtech města ve výši 336,9 milionu korun. Rozpočet Magistrátu města Plzně se podílel objemem 238,6 milionu, rozpočty městských obvodů objemem 98,3 milionu. Předmětem rozdělování byl takzvaný přebytek magistrátu po finančním vypořádání, v jehož rámci se vypořádávají vztahy města s ostatními subjekty, tyto prostředky pak představují volné zdroje k použití. Za rok 2017 se jedná o objem 231,6 milionu. Pro účely zajištění aktuálních potřeb rozpočtu bylo kromě přebytku možné využít rovněž navýšení letošního rozpočtu příjmů z po-

Malí hráči ve fotbalové akademii, kterou podporuje město. Foto: Martin Pecuch

deje majetku ve výši 46,3 milionu. Celkem tedy zastupitelstvo rozhodovalo o rozdělení sumy téměř 280 milionů.

Kam peníze poputují?

Největší objem prostředků je určen na vybudování sportovního zázemí pro fot-

balovou a hokejovou akademii. Pro mladé hokejisty je určena z přebytku částka 47,6 milionu, a to konkrétně na výstavbu ubytovacího zařízení. Pro tyto účely už byly ve Fondu rezerv a rozvoje města Plzně blokovány prostředky ve výši 25 milionů. Ubytovací zařízení bude sloužit pro hráče hokejové akademie a zároveň mládežnickým kategoriím soupeřů při mistrovských utkáních či v době pořádání turnajů. Pro fotbalovou akademii jsou určeny prostředky ve výši 18,3 milionu na vybudování tréninkových hřišť ve Skvrňanech. Rovněž pro tyto účely už byly ve Fondu rezerv a rozvoje blokovány prostředky ve výši 25 milionů. Peníze z přebytku tak pomohou zahájit realizaci výstavby fotbalového hřiště s přírodní trávou včetně zavlažování a speciální rozsvícovací plochy. Z menších investic do sportovišť a volnočasových aktivit bude například uvolněno 7,2 milionu na vybudování venkovního parkového tréninkového hřiště jako základny pro plzeňské parkuristy

v areálu Aktivita Centrum Krašovská. Pro zlepšení podmínek pro sport ve městě ještě dochází k navýšení objemu investičních transferů pro tělovýchovné jednoty a sportovní kluby o 7,3 milionu a navýšení provozních výdajů na podporu sportovních akcí o milion.

Jaké další oblasti plánuje město z přebytku posílit?

Peníze z přebytku jsou určeny i na podporu dalších oblastí života v Plzni. Významný objem prostředků je určen na rekonstrukci chodníků, vybudování a stavební úpravy komunikací, například pro ulici Srážná 3 miliony, U Jam 0,6 milionu, na stezku pro chodce a cyklisty Radčice – Malesice 2,7 milionu. Celkem 11 milionů je určeno na zpracování projektové dokumentace pro plánované parkovací domy na Světovaru a u bazény na Slovanech. Částkou 9,3 milionu bude posílen rozpočet na výkupy majetku. S 5 miliony se počítá pro potřeby základních škol, ze-

jména na opravy a rekonstrukce majetku. Malí návštěvníci Zoologické a botanické zahrady Plzeň se mohou těšit na vybudování dětského hřiště na statku Lüftnerka za 3,6 milionu a novou expozici nazvanou Strom jako ekosystém za 0,9 milionu. Na vybavení kulturního domu Peklo v návaznosti na jeho rekonstrukci je určeno 6,9 milionu. Z menších částek bude využito například 250 tisíc korun na rozšíření automatických externích defibrilátorů o 5 zařízení do sportovních areálů na území města. Za 280 tisíc bude vybudován informační a svolávací systém pro plzeňské jednotky sboru dobrovolných hasičů. Za 1,4 milionu budou vybaveny nové služební strážníků ve Skvrňanech a na Doubravce. Podporu získá také organizace Domovinka – sociální služby na obnovu kompenzačních pomůcek. Z přebytku bude mimo jiné posílena rovněž využívaná služba tísňového tlačítka, kterou na území Plzně zajišťuje Městská policie Plzeň. (red)

Plzeň aktualizuje systém dopravy

Generel počítá s parkovacími domy, záchytnými parkovišti i s výsadbou stromů

Plzeň připravila aktualizaci svého systému dopravy v klidu, tedy parkování a odstavování vozidel na svém území. Opatření v takzvaném Generelu dopravy v klidu města Plzně mají regulovat dopravu. Město reaguje na fakt, že počet aut v krajské metropoli nepřetržitě roste. Na 1 000 obyvatel nyní připadá 503 přihlášených osobních automobilů.

Generel počítá se záchytnými parkovišti, parkovacími domy i s rozšiřováním zóny placeného parkování. Řeší také, jak zajistit dost parkovacích míst u významných zařízení, například u hlavního nádraží či u zoo. Součástí jsou i podmínky pro ozelenění parkovišť a další.

Hustý provoz na mostě generála Pattona. Foto: Martin Pecuch

Hlavním regulačním nástrojem je zóna placeného parkování. Ta motivuje řidiče k využívání záchytných parkovišť. V aktu-

Záchytné parkoviště Rychtářka v centru Plzně.

Foto: Martin Pecuch

lizaci generelu město zónu rozšiřuje v centrální oblasti a navrhuje její další rozvoj do oblastí Slovan a centrální části obvodu Plzeň 3 až po Chodské náměstí. Cílem je preferovat parkovací místa pro rezidenty daných oblastí. Motivačními prvky jsou pak všechna navrhovaná záchytná parkoviště a parkovací objekty.

Parkoviště P+G

Pro návštěvníky centra je určen systém záchytných parkovišť P+G (zaparkuj a jdi). Do tohoto systému patří například parkovací objekty U Trati, Rychtářka a Divadlo nebo parkoviště v sadech Pětatřicátníků a Kotkové ulici. Parkoviště a objekty P+G pokrývají celé centrum mē-

sta. Pro další rozvoj jsou navrženy tři nové lokality, a to na náměstí T. G. Masaryka, kde by mohl vzniknout podzemní parkovací objekt, na Anglickém nábřeží před Komerční bankou, kde by situace mohla být také řešena pomocí podzemních garáží, a pod mostem generála Pattona na pravém břehu, kde je navrženo parkoviště.

Parkoviště P+R

Pro návštěvníky města jsou určena záchytná parkoviště P+R (zaparkuj a jed' městskou hromadnou dopravou). Celkem je navrženo 13 parkovišť nacházejících se u páteřních linek MHD. Rozvoj tohoto systému, který pokrývá všechny významné vjezdy do města, nabývá na významu

s postupným rozšiřováním zóny placeného parkování. Mezi jedním z připravovaných je P+R Bory, které by mělo vzniknout na ploše bývalého hřiště v prostoru mezi Dobřanskou ulicí a silnicí I/27 v kontaktu s připravovaným přestupním uzlem Bory. Kapacita parkoviště by měla být asi 280 míst, vazba bude na linky městské hromadné dopravy číslo 4, 21, 23, 24, 26, 30, 32, 36.

Parkování rezidentů

Generel řeší i parkování rezidentů, tedy obyvatel daných lokalit. „V jednotlivých obytných čtvrtích byly vytvářeny lokality pro parkovací objekty. Možností dalšího plošného rozvoje parkovišť v terénu jsou v rezidentských oblastech už téměř vyčerpány,“ říká Petr Raška z Útvaru koncepce a rozvoje města Plzně, který generel připravil. Generel dopravy v klidu se zabývá také zajištěním parkovacích kapacit pro celoměstsky významná zařízení, jako jsou Bazén Slovany, zoo, areály Světovar a Cukrová, přestupní uzel Hlavní nádraží a podobně. Pamatováno je i na zařízení, u nichž realizaci nebude zajišťovat město, tedy například parkování u Fakultní nemocnice Plzeň na Lochotíně či u věznic Bory. Z hlediska nákladní dopravy dokument řeší omezení parkování v obytných čtvrtích, zejména tam, kde zaparkované návěsové a přívěsové soupravy působí rušivě. (red)

Město otevřelo krizový byt

Město otevřelo krizový byt (na snímku) v nově zrekonstruovaném bytovém domě Plachého 42. Ubytování je určeno především rodinám s dětmi a jednotlivcům, kteří se nacházejí v ohrožení zdraví či života a nejsou schopni po přechodnou dobu řešit danou situaci vlastními silami. Krizový byt má kompletní základní vybavení, aby se ubytovaný nemusel starat, kde jej sežene. Ubytování za užívání krizového bytu zaplatí paušální denní částku 100 korun za dospělou osobu a 50 korun za dítě. (red)

Pomáhající Plzeň

Fyzické osoby mohou žádat o peníze

Fyzické osoby mají do 30. září možnost podat si žádost o poskytnutí finančního daru z programu Podpora zdravotně znevýhodněných občanů, jehož cílem je umožnit zdravotně postiženým osobám, žijícím na území města Plzně, zvýšení komfortu jejich života s handicapem. Peníze mohou posloužit například jako doplatek na mechanický invalidní vozík, kompenzační a zdravotnické pomůcky, náklady na rehabilitaci a podobně. Více informací podá Jarmila Srbková, srbkova@plzen.eu či na telefonu 378 033 357. (red)

Město získalo dotaci na podporu integrace

Město dostalo dotaci od ministerstva vnitra na projekt Podpora integrace cizinců na lokální úrovni v roce 2018. „Můžeme tak realizovat jazykové kurzy hlavně pro děti cizinců, kteří pro svůj jazykový handicap nemají šanci se ve škole dorozumět s vrstevníky a nerozumí ani výkladu učitele,“ vysvětluje Tereza Šlajsová, projektová manažerka pro oblast služeb pro cizince odboru sociálních služeb, který se projektům v dané oblasti věnuje úspěšně už 10. rokem. Jazykové kurzy, které jsou jednou z nejlepších investic na poli integračních aktivit, budou vedeny v několika úrovních a ve spolupráci s Poradnou pro cizince a uprchlíky Diecézní charity Plzeň. (red)

Právní poradna nebude v provozu o prázdninách

Bezplatná právní poradna, kterou mohou v rámci Odboru sociálních služeb Magistrátu města Plzně využívat senioři a invalidní důchodci s trvalým pobytem na území města Plzně, nebude v červenci a v srpnu v provozu. Jinak funguje vždy v úterý od 14 do 16 hodin. Od října 2013 do prosince 2017 využilo právní pomoci Michala Červenky více než 700 občanů. Do právní poradny se mohou zájemci objednat telefonicky na čísle 378 033 355 nebo e-mailem socialnisluzby@plzen.eu. (red)

Plzeň chce být Evropským městem inovací

Smart City Plzeň

Evropské hlavní město inovací, European Capital of Innovation, to je název prestižní mezinárodní soutěže, do které se zapojila Plzeň. Prezентuje se aktivitami spojenými s projektem Dronet, jež jsou součástí konceptu Smart City Plzeň. Jde o pokroková řešení v oblasti podpory technického vzdělávání, rozvoje a vzniku začínajících firem a vytváření podmínek pro nově přichodící společnosti podnikající v inovacích. Hlavní výhrou je milion eur. (red)

Hledá se ředitel

Statutární město Plzeň vyhlašuje konkurz na obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky 46. mateřské školy Plzeň, Fibichova 4, příspěvkové organizace. Termín podání přihlášek do konkurzního řízení je do 30. května 2018 do 15 hodin na adresu: Magistrát města Plzně, Odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Kopeckého sady 11, 306 32 Plzeň.

Předpokládaný nástup do funkce je ke dni 1. září 2018. Podrobné informace k vyhlášenému konkurzu jsou na www.plzenskeskoly.cz/Aktuality. (red)

Čistá Plzeň zve na Den otevřených dveří

Společnost Čistá Plzeň pořádá 26. května od 10 do 16 hodin u příležitosti Světového dne životního prostředí v areálu v ulici Edvarda Beneše 430/23 Den otevřených dveří. Návštěvníci si budou moci prohlédnout areál a vyzkoušet vystavenou techniku. Připravena je i zábavná show Barevný den. (red)

V těsné blízkosti Arboreta Sofronka vzniklo další lesní cvičiště, tentokrát pro děti. Je volně přístupné a umístěné za železničním přejezdem u Kamenného rybníka vedle cesty vedoucí k Seneckému rybníku. Nechala jej vybudovat Správa veřejného statku města Plzně, náklady ve výši 336 tisíc korun uhradil Úřad městského obvodu Plzeň 1. „Zařízení jsou určena pro uživatele s maximální výškou do 140 centimetrů, jejich nosnost je 100 kilogramů. Doplní tak oblíbená a hojně navštěvovaná lesní fitness cvičiště pro dospělé, která jsou umístěna například u nedalekého Kamenného rybníka nebo u Velkého boleveckého rybníka,“ uvádí šéf arboreta Jan Kaňák.

Foto: Správa veřejného statku města Plzně

Ministerstvo dalo na prevenci miliony

Podporu 2,36 milionu korun získalo město Plzeň z Programu prevence kriminality Ministerstva vnitra České republiky. Poslouží na čtyři projekty.

Projekt Asistent prevence kriminality se úspěšně realizuje od roku 2014. Na pozici asistentů prevence kriminality působí už stálá dvojice. Místní komunita ji dobře přijímá, což se odráží v bezproblémové spolupráci. Nyní je činnost asistentů plně provázána s dalšími subjekty, zejména policií, sociálními odbory, školami i neziskovými organizacemi. Dobrá spolupráce byla navázána také s domovníky – preventisty, kteří od loňského roku působí v bytových domech města Plzně nacházejících se ve vnitrobloku Plac – Korandova 7 a 11 a jejichž činnost rovněž pokračuje. Důležitá je udržitelnost projektu, aby bylo možné preventivním působením předcházet opětovnému vzniku problémových situací.

Projekt I prevence může být legrace reaguje na potřebu dětí ze sociálně problematického prostředí. Pomáhá jim alespoň částečně organizovaně trávit volný čas v letních měsících. To přispívá k minimalizaci rizikového a kriminálního jednání,

Asistenti prevence kriminality v terénu. Foto: archiv

kteří obvykle sociálně vyloučení jedinci vykazují.

Zavedení kamerového systému na území Městského obvodu Plzeň 7 - Radčice bude pomáhat odhalovat trestnou a přestupkovou činnosti, projevy vandalizmu při ničení městského, ale i soukromého majetku, nedovolené ukládání odpadků, nedovolené parkování, obtěžování občanů podnapilými osobami a podobně. „Systém by měl být účinným pomocníkem při dokazování přestupků na místě projednávání, při sledování pohybu problematických osob i zákroků hlídek,“ říká Monika Ježková z městského odboru bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení.

Projekt Domovník - preventista navazuje na projekt Domovník - preventista v Plzni, který byl realizovaný v roce 2017. Nyní je už činnost domovníků plně provázána zejména s techniky správce domů OZ Sylván a s asistenty prevence kriminality, kteří v lokalitě Plac působí od roku 2014. „Vytvoření pozice domovníka za účelem zvyšování pocitu bezpečí, pořádku, dodržování zákonných norem a pravidel chování ve vybraných lokalitách města Plzně je zejména v souladu s Koncepcí sociálního a dostupného bydlení statutárního města Plzně na roky 2016–2020, a proto je snaha udržet projekt také v nadcházejících letech,“ uvádí Monika Ježková.

Informační kampaň na ochranu měkkých cílů pro rok 2018 je přípravou pro nový samostatný dotační program. Cílem projektu je realizace informační a vzdělávací kampaně na ochranu měkkých cílů, potřeba zaměřením se na tuto problematiku, její naléhavost a její podstatu. Chce také účastníky seminářů seznámit s nově připravovaným dotačním programem na zvýšení ochrany objektů veřejné správy, škol a školských zařízení a veřejných prostranstvích. (red)

Trénink vedla světová legenda

Klub Baseball Plzeň představuje činnost v mateřských a základních školách

Cal Ripken Jr.

Foto: Martin Pecuch

Trénink pod vedením Cala Ripkena Jr., slavného amerického baseballisty a 19násobného účastníka zápasu hvězd All Star Game nejvyšší americké baseballové ligy Major League Baseball, si vyzkoušeli malí plzeňští baseballisté. Cal Ripken dokonce hodil i slavnostní nadhoz utkání Plzeň versus Klatovy U11. „Cítím se dobře, když mohu předávat to, co umím, mladým lidem,“ říká baseballová legenda. Plzeň byla vybrána jako jedno ze tří měst, kde se Cal Ripken

zúčastnil tréninkových lekcí pro děti. „Zejména jako místo spjaté s americkou kulturou a místo, kde se hrál první baseballový zápas v české historii v roce 1921 na Borech,“ upřesňuje Markéta Spodniaková ze spolku PRO baseball Plzeň. Dodává, že Baseball Plzeň spolupracuje při příležitosti 100 let vzniku Československa na velké putovní Výstavě historie baseballu v ČR. Do republiky ji přivezli američtí MLB hráči v čele s Calem Ripkenem. Je k vidění

Cal Ripken Jr.

- Cal Ripken Jr. je slavný americký baseballista a 19násobný účastník zápasu hvězd (All Star Game) nejvyšší americké baseballové ligy Major League Baseball (MLB).
- V roce 1982 získal titul nováček sezony, 2x získal cenu pro nejlepšího hráče sezony (MVP) Americké ligy (1983 a 1991), v roce 1983 vyhrál se svým týmem Baltimore Orioles Světovou sérii (World-Series) a byl zvolen do Národní baseballové síně slávy v roce 2007.
- Především však drží nepřekonatelný a neuvěřitelný rekord 2 632 utkání sehraných v řadě za sebou! Jeho rekordní série trvala 16 let, za tu dobu se v MLB zranilo 5 045 hráčů.

v Plzni, Praze a Brně. Hráčům baseballu začíná sezona 2018 a klub v Plzni začíná spolupracovat s baseballovým klubem německého Regensburgu (partnerské město Plzně). S nedalekými Legionáři Regensburg sehraje tým U12 v Německu i Plzni tři jarní přípravné zápasy (spring

training). V květnu pak vyrazí tým U13 na turnaj do Regensburgu, kde se utká i s dalšími německými týmy. Plzeňští mladí hráči se podívají nejen do německého Regensburgu, ale i do Barcelony, kam obdrželi tři z nich nominaci. Není vyloučen ani výjezd jednoho hráče na týdenní turnaj do Japonska. „Během tří let existence klubu tak začíná být baseballovým talentům Česká republika malá a začínají se nám rozpínat do celého světa,“ usmívá se Markéta Spodniaková.

Na druhý rok činnosti se připravuje i akademie WBBA. Hráči Plzně tak mají šanci prosadit se i do západočeské baseballové akademie, kde pod taktovkou zahraničních a reprezentačních trenérů zdokonalují své dovednosti ještě intenzivněji. Akademii spoluzaložil Jiří Šiman a nominují se do ní nejlepší 11letí hráči všech západočeských klubů. Sloužit má hlavně ke zdokonalení hráčů a jako příprava pro možné první reprezentační výběry U12. Klub Baseball Plzeň začal i se svou mimosoutěžní činností a navštěvuje mateřské a základní školy ve svém okolí, aby se k baseballu dostali i nejmenší školáci. A letos se v Plzni uskuteční také 1. mistrovství města Plzně v baseballu mateřských škol. (red)

Triatlonový festival bude na Boleváku

Už třetí ročník Triatlonového festivalu v Plzni (na ilustračním snímku), na který Plzeň přispěje 100 tisíci korunami, bude tradičně hostit areál Ostende u Boleveckého rybníka. Od 1. do 2. června bude patřit všem dětem, veřejnosti a také aktivním sportovcům.

„Triatlonová akademie Plzeň usilovala o pořádání Mistrovství České republiky v terénním triatlonu a jsme moc rádi, že byla naše snaha korunována úspěchem a v Plzni budeme vyhlášovati nové mistry pro rok 2018,“ říká za organizátory Jan Řehula. Mistrovství je vyhlášeno pro kategorie od 12 let do věku 60+. Pro děti od 8 let a pro dospělé je připraveno otevřené Mistrovství Plzeňského kraje, případně závod open pro začátečníky na polovičních tratích. Více na <http://www.czechtriserie.cz/Serie/Details/193>. Den dětí na Boleváku se koná 1. června od 10 do 19 hodin. (red)

Bude se bojovat o pohár Poborského

Druhý ročník turnaje Akademie Cup o pohár Karla Poborského se odehraje na přelomu června v Plzeňském kraji. Plzeň na něj přispěje půl milionem korun. Jména jako Jan Koller, David Lafata či Karel Poborský budou druhým rokem vyhlížet své nástupce během třídní akce, jejímž hosty budou tentokrát skotští Glasgow Rangers a reprezentační výběr Číny do 15 let. Turnaj Akademie Cup o pohár Karla Poborského se odehraje v Dobřanech a Plzni – Skvrňanech. Představí se na něm osm regionálních fotbalových akademií (RFA) z krajů ČR společně se Spartou a Slavií, které se k projektu RFA připojily, a s hosty ze Skotska a Číny. Finálové utkání se odehraje 20. června ve 13 hodin v Dobřanech a bude vysíláno na webu fotbal.cz (red)

Kateřina Skypalová a Tomáš Chocholatý jsou Sportovci Plzně

Vítězové ankety Nadace sportující mládeže Sportovec Plzně 2017 jsou v kategorii dorostu atletka Kateřina Skypalová a v kategorii staršího žactva plavec Tomáš Chocholatý. Plzeňská kladivářka AK Škoda Plzeň Kateřina Skypalová získala v loňském roce titul na ME juniorů, ovládla domácí šampionát dorostu do 22 let i dospělých. Plavci PK Slavia VŠ Plzeň Tomáš Chocholatýmu k triumfu pomohla medailová sklizeň z Olympiády dětí a mládeže v Brně, stejně jako bohatá medailová sbírka z republikových šampionátů.

Cenu převzali za účasti dalších oceněných jednotlivců a týmů v Obřadní síni plzeňské radnice. V kategorii mladšího žactva, vyhlášené bez pořadí, se mezi nejlepší dostal lukostřelec Daniel Bouřil, atletka Viktorie Jánková, plavec a moderní pětibojař Matěj Sladký a koloběžkárka Kamila Peřtová. V kategorii staršího žactva kromě Tomáše Chocholatého získali ocenění Martin Kočandrle za běh na lyžích, triatlonista Filip Matějovič, atletka

Kateřina Skypalová a Tomáš Chocholatý. Foto: Martin Pecuch

Barbara Pichalová, cyklistky Nikol Soustružníková a Simona Spěšná a moderní pětibojařka Michaela Štěrbová. V kategorii dorostu byli kromě Kateřiny Skypalové oceněni také Eliška Fajfrliková za sportovní aerobik, atlet Jakub Forejt, plavec Ondřej Gemov, Jan Hašek za orientační závod

horských kol a lyžařský orientační běh, zápasník Filip Jireš, badmintonista Jan Louda a plavkyně Kristýna Štemberová. Udělena byla i Cena rektora Západočeské univerzity v Plzni, ocenění získali také trenéři a nejlepší akcí z programu TOP Junior Sport Plzeň, do kterého jsou zařazeny špičkové mezinárodní soutěže pro mládež, byl premiérově vyhlášen Memoriál Stanislava Štrunce, jehož pořadatelem je Viktoria Plzeň. V kategoriích družstev byla oceněna TJ Plzeň – Litice, starší žáci za pozemní hokej, 31. ZŠ Plzeň, starší záložníci za házenou, Pětibojařské sportovní centrum v Plzni, mladší žáci za moderní pětiboj, KVS Plzeň, starší žáci za vodní pólo, LK ARCUS Plzeň, starší žactvo za lukostřelbu. V dorostu TJ Lokomotiva Plzeň posádka Tereza a Jakub Dobrých za jachting, 1. LK Plzeň 1935, družstvo juniorů za lukostřelbu, HC Plzeň 1929, družstvo juniorů v ledním hokeji, HC Plzeň 1929, družstvo staršího dorostu v ledním hokeji. (red)

Senioři budou soutěžit

Plavecký přebor seniorů se koná 7. a 8. června 2018 od 9 do 13 hodin v plaveckém bazénu na Slovanech. Výsledky budou vyhlášeny 16. června na Oblastním sletu župy plzeňské v Plzni na Letné. (red)

Viktoria a Plzeňská karta spojují síly

Viktoria Plzeň ve spolupráci s městem Plzeň a Plzeňskými městskými dopravními podniky dokončila projekt, který propojuje permanentní vstupenku na fotbalová utkání s Plzeňskou kartou. Permanentka pro sezonu 2018/2019 bude sloužit zároveň jako elektronická peněženka Plzeňské karty. Projekt zapadá do konceptu Smart City Plzeň. (red)

SERIÁL O MĚSTSKÉ POLICII PLZEŇ

Plzeňští strážníci dostali stužky a medaile za mimořádné činy

Strážníci a zaměstnanci Městské policie Plzeň získali v závěru dubna na magistrátu ocenění za mimořádný čin, záchranu života a statečnost. Věrnostní ocenění dostali strážníci, kteří u městské policie slouží 25, 20, 15, 10 a 5 let a dosahují dlouhodobě vynikajících pracovních výsledků.

Ocenění za mimořádný čin

Šárka Timofiova pomohla mladíkovi bez domova k návratu do standardního života. Dodnes je s ním a jeho rodiči v kontaktu. Městská policistka si také odnesla Stuhu za statečnost. Ve svém osobním volnu zasáhla proti útočícímu psovi, jenž napadal obyvatele a jejich psy na sídlišti Lochotín.

Michael Schovánek v nočních hodinách ve svém osobním volnu zabránil pohotovou reakci znásilnění dívky v Lobzích. Pachatele činu zadržel, zpacifikoval a předal státním policistům.

Artur Tereščenko a Ondřej Polata zadrželi mladíka, který společně se svými kamarády vnikl do objektu plaveckého bazénu na Lochotíně. Pachatelé se vloupali do

Strážníci a zaměstnanci Městské policie Plzeň při slavnostním oceňování na magistrátu.

Foto: MP Plzeň

potravinových automatů, poškodili interiér a způsobili další škodu na majetku.

Martin Auterský a Jakub Švihla zabránili mladému muži ze Slovenska, aby ukončil svůj život pod koly tramvaje.

Kateřina Barfusová a Ladislav Kur pomohli nezletilé dívce trpící alergií, kterou bodla včela. Postarali se o ni, přivolali zdravotnickou záchrannou službu, o jejím stavu informovali její matku a zavolali

také PČR, neboť dívka měla být okradena o mobilní telefon a obuv, když se koupala ve vodní nádrži v Lobežském parku.

Helena Hájková poskytla společně s kolegou první pomoc muži, kterého našli ležet s rozsáhlým krvácejícím poraněním na hlavě v Plzni na křižovatce ulic Koterovská a Plzeňská. Muž skončil v péči záchranářů, které hlídka na místo přivolala.

Martin Machulda a Jan Lang vypátrali ve spolupráci s oznamovatelkou události seniorku volající o pomoc postiženou akutní zdravotní indispozicí. Ženě poskytli bezodkladnou a profesionální první pomoc. Záchranářům pomohli s transportem pacientky se silnou nadváhou na nosítkách až do sanity.

Bohumila Kreuzerová byla oceněna za tvůrčí přínos při spuštění elektronického docházkového systému Powerkey, který

přispěl k zefektivnění práce jeho uživateli a úspoře finančních prostředků organizace.

Stužka za záchranu života

Jiří Melichar a Jaroslav Motyčka zabránili v sebevraždě muži, jenž se chtěl ve vozidle udusit výfukovými plyny.

Petr Malina a Petr Tatýrek poskytli nezbytnou včasnou profesionální první pomoc staršímu muži, který zkolaboval na ulici. Strážníci přistoupili k resuscitaci a v ní se střídali a poté pokračovali s lékařem zdravotnické záchranné služby. Společnými silami se podařilo muže stabilizovat.

Milan Andrlé, Jindřich Březina a Jan Lang zachránili muže, který se pokusil oběsit na textilním opasku. Strážníkům se ho podařilo závčas vypátrat, odříznout ho z oprátky a resuscitaci u něj obnovit životní funkce, a tím mu zachránit život.

Stuha za statečnost

Tomáš Hein a Luděk Kotyl evakovali ze zakažené budovy v Prokopově ulici, kde hrozil vznik rozsáhlého požáru, šest obyvatel domu a domácí zvířata. Na místo události přivolali hasiče. (red)

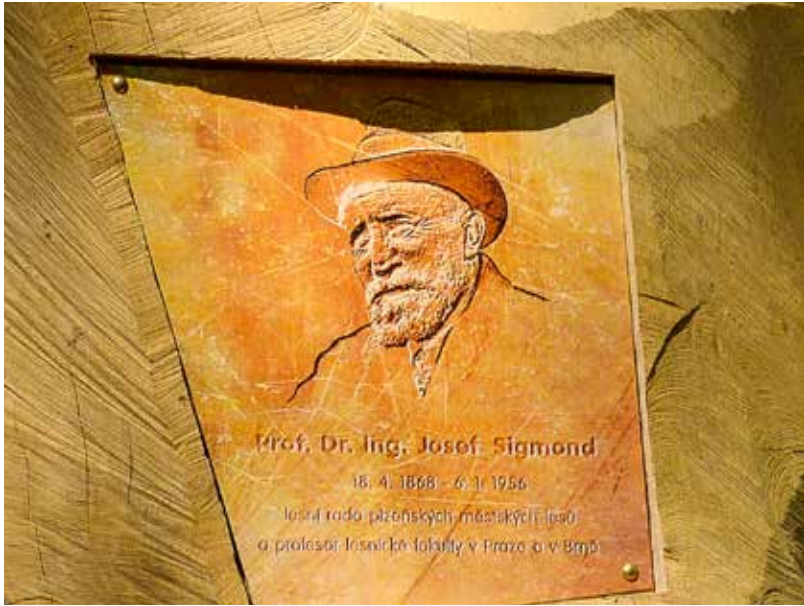
Kolem 90 tisíc lidí, tedy obdobně jako loni, si nenechalo ujít Slavnosti svobody v Plzni. Akce, na niž přijeli i tři američtí a čtyři belgičtí veteráni, vnuk generála Pattona, velvyslanci Belgického království i Spojených států amerických v České republice i další vzácní hosté, vyvrcholila vzpomínkovým aktem u obnoveného památníku Díky, Ameriko! Do organizace jedné z největších připomínek konce druhé světové války v Evropě se zapojily desítky lidí, dohled zajišťovalo několik stovek státních i městských policistů, pořadatelům pomáhala i stovka dobrovolných hasičů. Město Plzeň oslavy vyšly na zhruba pět milionů korun.

Foto: Roman Muchka

Hlavní pietní akt Slavností svobody se uskutečnil 6. května u památníku Díky, Ameriko!, u něhož byly vztyčeny nové žulové pylony. Ty byly obnoveny po dvou letech a pocházejí z Francie. Město nechá v této lokalitě zajistit zvýšený dohled. Chce tak zabránit tomu, aby bylo pietní místo znevažováno a degradováno. U památníku, který se nachází na rušném místě u křižovatky Americké a Klatovské třídy, často posedávají podnapilí lidé, místo znečišťují, dělají hluk a nepořádek. Památník Díky, Ameriko! je evidován jako válečný hrob. Zvýšený dohled v lokalitě nad dodržováním vyšší čistoty zajistí Odbor bezpečnosti, prevence kriminality a krizového řízení Magistrátu města Plzně ve spolupráci s Městskou policií Plzeň.

Foto: Roman Muchka

Pamětní deska v horní části arboreta Sofronka připomíná významnou osobnost plzeňského i celoevropského lesnictví profesora Josefa Sigmonda. Lesník, učitel, vědec i výzkumník působil v plzeňských lesích v letech 1898 až 1926 a významně se zasloužil o jejich obnovu.

Foto: Martin Pecuch

Studentka Vyšší odborné školy zdravotnické v Plzni Barbora Lavičková získala Čestné stipendium generála George S. Pattona a finanční šek na tisíc amerických dolarů. Medaili předal studentce vnuk generála Pattona George Patton Waters. Stipendium se předává v rámci Slavností svobody od roku 2011.

Foto: Roman Muchka

Poškozený mariánský sloup na plzeňském náměstí Republiky čeká další obnova za přibližně dva miliony korun, která potrvá nejméně dva roky. „Jako první se bude zřejmě restaurovat sloup spolu s hlavicí a sochou Madony. Poté přijde na řadu další výzdoba, nakonec balustráda a schodiště,“ říká Ilona Pelíšková ze Správy veřejného statku města Plzně. Mariánský sloup dokončil v roce 1681 Kristián Widemann.

Foto: Adriana Jarošová

Soutěžní přehlídka filmové, televizní a internetové tvorby festivalu Finále Plzeň, který se konal v dubnu, vyvrcholila předáním cen. Hlavní cenu Zlatého ledňáčka získalo v kategorii Nejlepší celovečerní hraný nebo animovaný film drama Čára režiséra Petera Bejaka. Zlatého ledňáčka za nejlepší dokumentární film získal snímek Nic jako dřív režisérů Kláry Tasovské a Lukáše Kokeše. Mezinárodní odborné poroty hodnotily 51 soutěžních snímků. Vítězem Nejlepšího televizního a internetového projektu v kategorii cyklická tvorba se stal komediální seriál Trpaslík v režii Jana Prušinovského. Ocenění za Nejlepší televizní a internetový projekt v kategorii necyklická tvorba si odnesl snímek Spravedlnost režiséra Petera Bejaka. Cena za studentský počín zaměřila k režisérovi snímku Bo Hai Džuanu Duongovi. „Festival přivítal 13 800 návštěvníků. Jsem ráda, že se nám podařilo filmovou nabídkou i doprovodným programem oslovit zase o něco více lidí než loni,“ uvádí ředitelka festivalu Eva Veruňková Košařová.

Foto: Filmový festival Finále Plzeň

sobota
odpoledne
26. 5.
Programová
ohniska

Zážitkové programy
plzeňských neziskovek

sobota
večer
26. 5.
Sousedské
večeře

Do 11.5.2018 se můžete
registrovat i Vy!

Mrkněte na náš web, kde
najdete instrukce k přihlášení
a nebojte se přidat :-)

neděle
27. 5.
Komentované
procházky

DEPO2015

EVROPSKÝ DEN SOUSEDŮ
26.-27. KVĚTNA 2018 PO CELÉ PLZNI

Pojďte se seznámit se svými sousedy!

www.evropskydensousedu.cz

Evropský den sousedů se uskuteční už po páté v Plzni. Vyrazit je možné na Lochotín do Kaznějovské ulice, kde připravuje pestrý sousedský program Mezigenerační a dobrovolnické centrum TOTEM. V ulici Karolíny Světlé nabídne Ledovec krom jiných pouličních vystoupení sociální cirkus v šapitó před Frišovou vilou. Na Bolevecké nábřeží si lidé mohou přijít hrát nebo zajít na koláč do centra Evangelické církve metodistické. Husovo náměstí bude patřit dětem s programem v režii organizace Blízký soused. Zavítat lze také na Plzeňskou zastávku do Přestické ulice, kde se bude tvořit, vařit a tančit v izraelských a balkánských rytmech. Ve Skupovce se bude skákat na chůdách i v hradu, budou se vyrábět loutky a hudební nástroje. Na Slovanech ožije Mikulášské náměstí díky organizaci IVCP nebo Jiráskovo náměstí, podrobnosti na straně 6.

Historický víkend bude v duchu první republiky

V Plzni se uskuteční také atentát na arcivévodu Františka Ferdinanda d'Este

Výročí 100 let od vzniku Československa se promítne i do programu letošního Historického víkendu, který se koná od 8. do 10. června. Odehraje se ve stylu první republiky, ačkoli se od roku 1995 nesl vždy spíše v duchu dob dávějších a také často šermířských soubojů. Ale ani ty by chybět neměly stejně jako tradiční Vejšlap plzeňských strašidel.

Historické informace bude divákům přinášet „nově objevená“ Kronika Plzně, kterou v Plzeňském podzemí strážil kronikář. Její objev i osudy kronikáře mohou fanoušci Historického víkendu sledovat v krátkých videích, která jsou na www.youtube.cz v rámci TV Historický víkend. „V podzemí jsme našli kronikáře, který tam přežíval od první republiky. Kronika, kterou u sebe měl, má unikátní schopnosti. Kdykoliv se otevře, historické události se začnou odehrávat přímo před zraky diváků,“ říká plzeňský rodák, herec, muzikant, producent, autor básní a režisér Historického víkendu Petr Batěk.

Upozorňuje, že letos se změní i hlavní scéna na náměstí Republiky. „Chtěli jsme

Když se kronikář octne v jiné době, přináší to mnohá dobrodružství. Odehrají se během Historického víkendu.

Foto: Milan Růžička

se přiblížit divákovi, mít možnost vystupovat z jeviště do prostoru náměstí. Proto bude zhruba třicet metrů od hlavního jevi-

ště ještě druhé,“ přibližuje Petr Batěk. Už tradičně budou mít diváci k dispozici také scénu v Proluce, v Mlýnské strouze a znovu

se otevřou i prostory budovy České spořitelny a nově i Studijní a vědecké knihovny Plzeňského kraje.

V rámci programu návštěvníci uvidí rekonstrukci atentátu na arcivévodu Františka Ferdinanda d'Este, slavnostní průvod městem ve znamení první republiky nebo rytířský tábor z husitského období. Hlavním dnem programu bude opět sobota a návštěvníci se mohou těšit na ohňostroj.

Plzeň drží rekord v počtu strašidel na jednom místě z roku 2009, kdy jich přišlo 4 402. „V letošním roce se pokusíme s agenturou Dobrý den zajistit pro Plzeň další rekord a to v co největším počtu lidí oblečených ve stylu první republiky, v krojích nebo dobových uniformách. Registrace bude probíhat v sobotu 9. června po celý den a konečné číslo bude vyhlášeno před Vejšlapem plzeňských strašidel v sobotu večer. Zveme tedy všechny, ať přijdou oslavit první republiku v novém rekordu pro Plzeň,“ říká Alena Kozáková, ředitelka Nadace 700 let města Plzně, která je pořadatelem této oblíbené akce. (an)

Město podpoří výuku v Africe

Plzeň chce pokračovat v podpoře výukového projektu Škola hrou pro děti z odlehklých vesnic ve Středoafričské republice (na snímku), který realizuje organizace SIRIRI. V minulosti přispěla částkou 300 tisíc korun na tvorbu a tisk slabikářů pro děti z tamních prvních tříd, učebnice jsou v jazyce sango. Loni na dotisk poskytla 175 tisíc korun. Plzeň nyní odsouhlasila uvolnění částky 150 tisíc korun na tisk čítanek, jež na vydané slabikáře navazují. (red)

Jiráskovo náměstí ožije při Evropském dni sousedů

Park před kostelem na Jiráskově náměstí v sobotu 26. května opět ožije, tentokrát díky Evropskému dni sousedů (na ilustračním snímku). Malí i velcí obyvatelé z blízkého i vzdálenějšího okolí si tam budou moci užít poklidné odpoledne s pestrým programem a dobrým jídlem. Zažijí tak, jak by toto místo mohlo fungovat po plánované rekonstrukci, až bude poskytovat největší zázemí k trávení volného času.

Akci pořádá v rámci projektu Obnova Jiráskova náměstí a klášterní zahrady v Plzni spolek Pěstuj prostor ve spolupráci s Masarykovou základní školou a Klubem chytrého hraní Rubikon za podpory Městského obvodu Plzeň 2 – Slovany, Nadace Proměny Karla Komárka a Kláštera dominikánů Plzeň.

Program

15.00 – zahájení a vernisáž žákovských návrhů v předškolní Masarykovy ZŠ
15.30 a 17.30 – street gardening / pouliční zahradničení
16.30 – Beránci (pěvecký sbor Masarykovy ZŠ)
17.00 – začátek společného vaření pívni „klášterní“ polévky
18.30 – sousedská večere s živou hudbou
20.30 – ohnivý tanec Lukrécie von Asche (red)

Současný cirkus je opět v Plzni

Žonglobalizace ovládne 27. května Borský park. Plzeňští Žongléros Ansámbl tam pořádají už sedmý ročník festivalu nového cirkusu. „V Borském parku budou na pódiu cvičit akrobaté, žonglovat žongléři nebo levitovat provazochodci. Chystá se odpoledne plné her, workshopů a novocirkusového umění. Od 13 hodin se budou lektoři jednotlivých disciplín věnovat návštěvníkům, kteří zatouží na vlastní pěst zakusit, co to obnáší být cirkusákem. Večer pak bude na pódiu k vidění to nejlepší, co nachystali Žongléros Ansámbl, a zavítají i zahraniční umělci,“ láká Jiří Misař ze Žongléros Ansámbl.

Upozorňuje, že nový cirkus si hraje s estetikou, vypráví skrze cirkusové dovednosti příběhy, přináší do vstupů divadelno. Snaží se oslovit diváka emocí, umělci si často hraním vytvářejí až lyrické scénické obrazy. „A v takto pojímané dramaturgii pořadatelé přichystali a dovezou několik velmi zajímavých vystoupení,“ zdůrazňuje Jiří Misař. Organizátoři slibují jedinečné zážitky v magickém prostředí rozsvícené přírody. (red)

Krajskou metropoli opět roztančí folklorní soubory

Už 22. ročník Mezinárodního folklorního festivalu CIOFF® Plzeň 2018 se koná od 6. do 10. června. Město na něj přispívá 410 tisíci korunami. Pro diváky je připraven bohatý hudební a taneční program, ale také možnost se do tance zapojit v rámci tanečních dílen českého i zahraničního folklorního tance, které povedou samotní účastníci festivalu. Na žádný z pořadů se nevybírám vstupné.

I v letošním roce se vedle domácích plzeňských souborů, moravských a samozřejmě slovenských hostů představí také zahraniční účinkující ze Španělska, Polska a Bulharska. Nejexotičtější účinkujícím bude folklorní soubor Kalamandir až z Indie. Podrobný program včetně profilů letošních účinku-

Členky folklorního souboru na loňském festivalu.

Foto: archiv

jících je na internetové stránce festivalu www.mffplzen.eu.

Letos bude také součástí festivalu vypravení zvláštního parního vlaku na trase Plzeň – Nepomuk, které připomene velkou plzeňskou osobnost – jednoho z nejpilnějších sběratelů lidových písní v Plzni a okolí Jaroslava Bradáče, od jehož úmrtí uplyne v letošním roce 80 let. Vlak vyrazí 7. června v 15. 30 hodin. Z kapacitních důvodů je přeprava vlakem vyhrazena pouze pro účinkující. Výstavu bude možné zhlédnout na každé zastávce vlaku, tedy na nádražích v Plzni, Starém Plzenci, Blovicích a Nepomuku. Během těchto zastávek se uskuteční také krátká vystoupení účastníků festivalu. (red)

S kulturou je většina respondentů spokojena

S nabídkou kulturního dění v Plzni je zcela nebo částečně spokojeno přes 92 procent respondentů dotazníkového šetření. Vyplynulo to z průzkumu, který realizoval Odbor kultury Magistrátu města Plzně ve spolupráci s Centrem pro komunitní práci západní Čechy jako podkladový materiál k přípravě Programu rozvoje kultury města Plzně na období 2020–2030. Ten byl společně s návrhem Programu rozvoje kultury prezentován na III. Kulturním fóru v Klempírně DEPO2015. Zpracovatel průzkumu obdržel celkem 1 415 odpovědí, z nich vyplynulo, že s kulturou v Plzni jsou obecně spokojenější starší spoluobčané, většina je

spokojena s dostatečnou kulturní nabídkou různých žánrů. Informovanost o kulturních akcích dosahuje 65 procent. Nejméně jsou informováni mladí do 19 let a nevdají jim to, neboť se o kulturní dění nezajímají. Dvě třetiny dotázaných si myslí, že plzeňská kultura je atraktivní pro návštěvníky města.

Zájem je především o kulturní akce ve veřejném prostoru, nabídku divadel, kin a výstav. Nejmenší zájem je o diskotéky, kluby pro mládež, taneční zábavy a plesy. Z fungování kulturních institucí byly nejlépe hodnoceny knihovny, divadla a kina v Plzni. „V častějších návštěvách kultury brání občanům nedostatek volného času, peněz a rodinné

povinnosti,“ říká vedoucí odboru kultury Květuše Sokolová. (red)

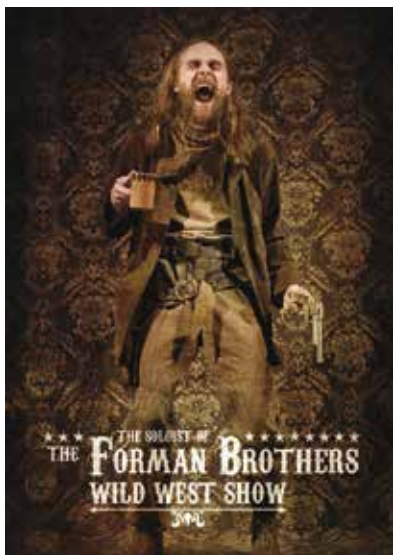
Na snímku Květuše Sokolová prezentuje výsledky.

Foto: Adriana Jarošová

Bratři Formanové přivázejí na Skupovu Plzeň unikátní Deadtown

Nabitý program plný legrace, nadsázky, imaginace a hračkářství chystá na červen pro malé i velké Skupova Plzeň. Festival je tradičně soutěžní přehlídkou toho nejlepšího, co se za poslední dva roky na českých loutkových a alternativních scénách urodilo. Mimo soutěž se představí pozoruhodné inscenace ze Slovenska, Polska či Dánska. Atrakcí letošního 33. ročníku, který se koná od 13. do 17. června, bude inscenace Deadtown hostujícího Divadla bratří Formanů. Odehraje se v divadelním stanu na nádvoří pivovaru. V programu nebudou chybět představení studentů divadelních škol, koncerty, workshopy či výstavy.

Centrem Skupovy Plzně je domácí Divadlo Alfa, loutkoherci ale opanují i DEPO2015, Moving Station, Muzeum

loutek, plzeňský pivovar nebo parky v centru města a návštěvníci je uvidí i v Západočeské galerii. Festival má svůj pražský prolog, kterým bude už 12. června Záhada hlavolamu v Divadle Minor.

Do Plzně se na „Skupovku“ chystají přední české soubory. Naivní divadlo přiveze cenami ověřený titul Jsou místa oblíbená tmou, kde nikdy a nic na ostrovech se skrývá odlehklých, Divadlo DRÁK uvede inscenaci na motivy Jacka Londona Bílý tesák, Divadlo Spejbla a Hurvínka netradiční muzikál pro dospělé Spejbl a město hříchu, ostravské Divadlo loutek příběh z dětského domova Středa nám chutná a Divadlo Buchty a loutky oživí staré loutkářské hry o doktoru Faustovi. Divadlo Alfa pozve na pohádkový motorkářský muzikál Tři siláci na silnici, který 13. červ-

na celý festival slavnostně zahájí. Celkem se v soutěži utká 15 divadel. „V roce 2016 jsme sáhli trochu širěji do vod alternativního divadla, letos se vracíme opět hlavně na pole loutkové a loutkářské. Program zahrnuje tvorbu většiny českých divadel, která loutkové divadlo rozvíjejí,“ říká ředitel festivalu a pořadající plzeňské Alfý Jakub Hora.

Alternativní tvorbu zastupuje především Divadlo bratří Formanů. Jejich magický příběh vypráví o drsném městě Deadtown na Divokém Západě a jednom českém kouzelníkovi a jeho přítelkyni, kteří do krajiny pistolníků zavítají. Výjimečná vizuální show se pohybuje někde na spojnicí divadla, grotesky, šantánu, filmu a iluzionismu. K vidění bude v unikátním stanu v areálu pivovaru Plzeňský Prazdroj.

Osmnáctičlenný soubor, kde nechybí Petr Forman či tanečník Marek Zelinka, odehraje v Plzni celkem šest představení. Skupova Plzeň uvede i několik inspirativních zahraničních představení, která představují současnou evropskou špičku. „Ze Slovenska jsme pozvali Nové divadlo v Nitře, Bábkové divadlo Bratislava a loutkové divadlo ze Žiliny, tituly jako Tracyho tygr nebo Pinocchio jsou opravdu výborné,“ upozorňuje Jakub Hora. Skupova Plzeň spolupracuje s Muzeem loutek, které se letos zaměří zejména na plzeňské amatérské loutkářství. Připravuje také výstavu o významném českém řezbáři Gustavu Nosek – Muž ve stínu, na níž vystaví skutečný unikát, jedno z prvních originálů loutek Spejbla a Hurvínka, které přiveze do Plzně Obrazcovovo muzeum. Více na www.skupovaplzen.cz. (red)

Přijíždí více turistů z Čech i zahraničí

Krajská metropole se zaměřuje také na návštěvníky z tuzemska a na rodiny s dětmi

Více než 285 tisíc turistů přijelo loni do Plzně a ubytovalo se v místních hotelech nebo penzionech. Vůbec poprvé v historii města strávili v krajské metropoli dohromady více než půl milionu nocí. Za poslední čtyři roky se tak jejich počet zvýšil o 40 procent, protože v roce 2013 jich bylo 204 tisíc. Loni do Plzně navíc přijelo zhruba 2,3 milionu jednodenních návštěvníků.

Nejvyšší nárůst návštěvnosti zaznamenali pracovníci města v letech 2014 a 2015. Díky titulu Evropského hlavního města kultury se totiž podařilo Plzeň zapsat mezi turisticky atraktivní destinace. Očekávaný pokles počtu turistů však po skončení projektu nenastal. Počet nocujících hostů mírně vzrostl i v roce 2016, výrazný nárůst návštěvnosti pak zaznamenala Plzeň v loňském roce. Podle údajů Českého statistického úřadu se do Plzně v roce 2017 vydalo o devět procent turistů více než v roce předchozím.

Pozitivní výsledky návštěvnosti potvrzují také provozovatelé hlavních plzeňských turistických lákadel. Rekord hlásí

Do Plzně láká i světoznámé pivo.

Foto: Plzeň-TURISMUS

Plzeňský Prazdroj, kam zamířilo o šest tisíc návštěvníků více než v roce 2016. Celkem se na prohlídky a akce do pivovaru vydalo více než 762 tisíc lidí. V Plzni dlouhodobě převažují zahraniční turisté

nad těmi domácími, zhruba v poměru 60:40. Zatímco počet Němců zůstává stabilní, do Plzně míří stále více turistů z Asie. Počet turistů z Číny vzrostl meziročně o 46 procent. Po několika slabých

letech se pomalu začíná vracet ruská klientela. „Přestože do Plzně tradičně míří více zahraničních turistů, markantní byl v loňském roce především nárůst domácích hostů. Do Plzně jich přijelo dokonce o 19 procent více než v roce 2016. Vzhledem k současnému trendu, kdy Češi necestují do zahraničí tolik jako dřív, ale dovolenou tráví doma, se snažíme posilovat marketingové aktivity na tuzemském trhu,“ vysvětluje Zuzana Koubíková, ředitelka městské organizace Plzeň-TURISMUS.

Z hlediska návštěvnosti byl loňský rok velice úspěšný i pro většinu provozovatelů turistických cílů orientovaných na rodiny s dětmi. Jedenáctiprocentní meziroční nárůst hlásí například plzeňský DinoPark. Čtvrtou nejlepší sezonu v historii má za sebou zoologická a botanická zahrada. Do Techmanie každoročně míří kolem 200 tisíc návštěvníků. Právě na podporu příjezdů v domácím cestovním ruchu spustila organizace Plzeň-TURISMUS speciální web www.plzenprodeti.cz, který nabízí program ušitý na míru rodinám s dětmi. (red)

Loosovy interiéry nabízejí tematické programy

Také příběhy módy se odehrávají ve světoznámých Loosových interiérech. Foto: Plzeň-TURISMUS

Tematický kulturní program připravila městská organizace Plzeň-TURISMUS pro světoznámé Loosovy interiéry. Akce je součástí Plzeňských oslav 100. výročí vzniku Československa. V bytě Krausových v Bendově 10 se tak 24. května uskuteční přednáška Jitky Bílkové na téma T. G. Masaryk a jeho myšlenky v tvorbě Franka Weniga, 7. června komponovaná kostýmovaná prohlídka Chceme byt od Loose a 14. června přednáška Mileny Hasalové nazvaná Příběh módy II. Všechny akce se konají od 18 hodin. V interiérech bude k vidění také výstava fotografií Brundibár z ghetta architekta Ludvíka Gryma, který je mimo jiné autorem rekonstrukce bytu Krausových. Více je na www.adolfofplzen.cz. (red)

Výstava popisuje osudy stoletých

Osudy stoletých Plzeňanů včetně jejich dobových i současných fotografií odhalí na podzim výstava v DEPO2015. Akce je součástí oslav 100. výročí vzniku Československa. Pokud by se chtěli obyvatelé krajské metropole, kteří prožili sto nebo téměř sto let většinou v Plzni, podílet na své zázitky, příběhy i fotografie nebo artefakty ze svého života, mohou se do konce června ozvat na adresu redakce nebo e-mail RadniciListy@plzen.eu. (red)

Nadace slaví

Výstava k 25 letům Nadace 700 let města Plzně bude k vidění v mázhauzu plzeňské radnice od 2. do 21. června. (red)

Zoo má první knihobudky

Plzeňská zoologická zahrada se od jara může chlubit novým lákadlem pro místní i přespolní čtenáře, dvěma prvními zoo-knihovničkami (na snímku). Je to společný projekt Knihovny města Plzně a zoo. „Jedná se vlastně o malou příruční knihovnu ve tvaru ptačí budky,“ říká Pavlína Šťastná z Knihovny města Plzně.

Na dospělé návštěvníky je cílená budka u spodní terasy Sibiřského srubu. Knihovnička nedaleko hřiště za Tropickým pavilonem Z se soustřeďuje spíše na dětské čtenáře. „Všechno jsou to knihy vyřazené z fondu knihovny. Do každé z nich jsme vlepili letáček o projektu a návod, jak s nimi nakládat,“ dodává Pavlína Šťastná. Přehled miniknihovniček je na <https://knihovna.plzen.eu/sluzby/miniknihovnicky/miniknihovnicky.aspx>. (red)

Předvedou se tanečníci z Afriky nebo Maďarska

Origami na snímku pochází z dílny Company Furinkai / Satchie Noro & Silvain Ohl z Francie. Foto: Karine de Barbarin

Mezinárodní festival současného tance a pohybového divadla Tanec Praha slaví jubilejních 30 let a v Plzni se letos bude konat už po desáté. Během června nabídne české i zahraniční produkce na veřejných prostranstvích i uvnitř.

Odstartuje duetem Maa Labyrinthe Burkišana Ladjiho Kone s francouzským hudebním experimentátorem Erwanem Bouvierem, v němž se na cestě hledání vlastní identity promítá dokonalá souhra tance a hudby. S duetem Your Mother at my Door přichází maďarský soubor Timothy and the Things, který nevázaně ztělesňuje situace každodenního života.

Mexické seskupení různorodých talentů Foco alAire přivádí fantaskní postmo-

derní krimi plné ironie a humoru Idea de una pasión a nepřehlédnutelné procesí LOStheULTRAMAR. Diváci také obdrží návod na to, jak pochopit a „překonat strach“ z abstraktního umění, jako je tanec v inscenaci Pojďme na tanec! od režisérky Petry Tejnorové a skupiny VerTeDance.

Na festivalu nebudou chybět taneční workshopy či program pro nejmladší milovníky tance. Choreografka Mirka Eliášová pro dětské diváky přivádí představení Momo na motivy slavné pohádky Michaela Endeho o zpomalení a vrácení času a hravé interaktivní dílo Svět z papíru s následným workshopem tvorby origami. To slouží jako inspirace i stejno-

Program

- 4. 6. 20.00 Moving Station - Ladji Kone (BF): Maa Labyrinthe + diskuse
- 7. 6. 20.00 Moving Station - Timothy and the Things (HU): Your Mother at my Door + diskuse
- 11. 6. 20.00 Náplavka k světu 0.2 - Foco alAire (MX): LOStheULTRAMAR / VEN.ku TANCE
- 12. 6. 20.00 Moving Station - Foco alAire (MX): Idea de una pasión
- 17. 6. 15.00 Náplavka k světu 0.2 - Mirka Eliášová (CZ): Svět z papíru / TANEC PRAHA DĚTEM
- 20.00 DEPO2015 - Company Furinkai / Satchie Noro & Silvain Ohl (FR): Origami / VEN.ku TANCE
- 18. 6. 11.00 Moving Station - Mirka Eliášová (CZ): Momo / TANEC PRAHA DĚTEM
- 20.30 Proluka v Křižákových sadech - Petra Tejnorová + VerTeDance (CZ): Pojďme na tanec! / Divadelní léto pod plzeňským nebem

jmennému francouzskému představení, které bude k vidění v areálu DEPO2015. Více je na webových stránkách www.tanecpraha.org. (red)

Zážitkovou expozicí 100PY provede Václav Neužil

Velká autorská výstava s názvem 100PY a podtitulem Sto let republiky očima pěti generací se koná až do konce letošního října v DEPO2015. Podílelo se na ní více než 20 umělců, odborníků i široká veřejnost.

První část výstavy přibližuje na historických faktech prostřednictvím fotografií, textů a archivních videozáznamů klíčové události posledních sta let Československa a jejich projekci do událostí v Plzni.

Druhá část dodává historickým událostem osobní rozměr. Na půdorysu pěti generací fiktivní rodiny Němcových bude mít návštěvník možnost sledovat v zážitkových expozicích osudy a dilemata, které tvořily „malé dějiny“ konkrétních lidí.

Třetí část se odehrává na nádvoří DEPO2015. Jako velké lapidárium ve veřejném prostoru ukazuje sochy a další arte-

Na výstavě jsou k vidění i loutky Spejbla a Hurvíňka ze hry Spejbl na Venuši.

fakty, které obraz doby krášlily nebo naopak kazily. Průvodcem výstavou je plzeňský rodák, herec Václav Neužil. Ve videospotech uvádí každou z částí výstavy a pomáhá návštěvníkům klást si otázky o zlomových obdobích českých dějin.

Výstava se koná v rámci projektu Plzeň 2018 „Kde domov můj“ a patří tak ke stěžejním akcím oslav 100. výročí založení Československa v Plzni.

100PY navazují na unikátní výstavu Plzeňské rodinné fotoalbum, pro kterou se v roce 2015 podařilo získat 4 500 fotografií a s jejich pomocí pak dokumentovat běžný život obyvatel i velké dějiny. Výstava 100PY tento koncept rozšiřuje a dobové rodinné fotografie doplňuje o předměty každodenní potřeby, nábytek, oblečení, hračky nebo auto. „Snažíme se, aby cesta blízkou historií byla pro návštěvníky plná zážitků i emocí, aby na ně působila atmosféra zlomových okamžiků tak, jak je v tomto městě prožívali blízcí dnešních

Legendární festival Porta v 80. letech v lochotinském amfiteátru. Foto 2x: DEPO2015

obyvatel nebo dokonce oni sami. Právě proto velmi děkujeme všem, kteří zareagovali na naši výzvu a podělili se s námi o své

fotografie, předměty i autentické příběhy,“ říká ředitel programu DEPO2015 Jiří Sulženko. (red)

STALO SE PŘED 100 LETY

Na **1. máje 1918** uspořádali sociální demokraté a národní socialisté společnou mezinárodní manifestaci (asi 40 tisíc osob) na plzeňském náměstí.

Podniky se neodvážily nedat zaměstnancům volno. U kostela naproti radnici stála tribuna pro německé a maďarské řečníky, na druhé straně kostela byla tribuna pro Čechy a ostatní slovanské národy. V projevech a rezolucích byl požadován mír, osmihodinová pracovní doba, vyvlastnění soukromokapitalistického majetku, v české rezoluci se objevil požadavek vlastního státu.

Ve 14 hodin prošel průvod asi 200 studentů s červenobílými stužkami od budovy obchodní akademie na Lochotín. V přírodním divadle pod Zámečkem zpívali vlastenecké písně a pronášeli projevy. Shromáždění se rozešlo před 18. hodinou – dříve, než stačily policejní orgány zareagovat.

4. května 1918 asi 400 žen a dětí protestovalo proti špatnému zásobování před okresním hejtmánstvím. Dav byl četnictvem rozeznán, podobný se ale shlukl před velkou synagogou. Objevila se fáma, že jsou v ní ukryté zásoby potravin. To však bylo četnickou prohlídkou vyvráceno a synagoga a okresní hejtmánství byly nadále střeženy vojskem.

15. května 1918 bylo na veřejné schůzi, kterou svolal plzeňský Národní klub do Měšťanské besedy, za velké účasti plzeňského obyvatelstva ze všech vrstev protestováno proti zamýšlenému vládnímu roztržení Čech zřízením krajských hejtmánství.

21. května 1918 ministerstvo vnitra aktivovalo státní policejní komisařství v Plzni, zřízené přes protesty města a jeho poslanců. Lidé byli novinami varováni před provokacemi civilních policejních agentů.

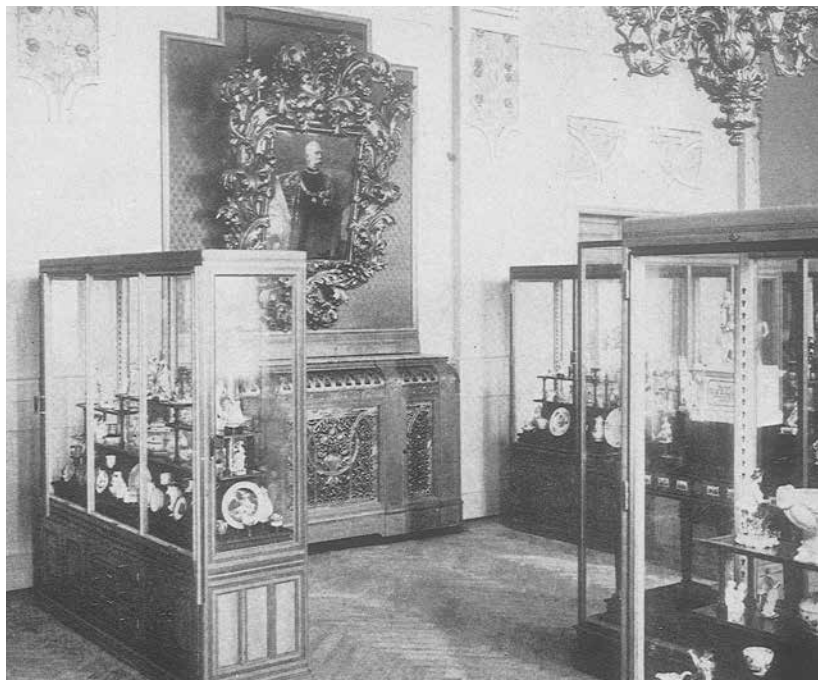
23. května 1918 protestovali před budovou závodu dělníci dílen státních drah (bylo tam asi 2 500 osob) proti prohlášení jejich osobních zavazadel jako důsledku vyšetřování vykrádání nákladních vagonů. Přivolaná vojenská hlídka byla napadena kamením, ale po několika výstřelech do vzduchu se dav rozptýlil. Protestní stávkou konanou druhého dne opět vojsko potlačilo.

29. května 1918 byli v důsledku ozbrojeného povstání v Rumburku (**21. května**) stanným soudem odsouzeni a zastřeleni příslušníci 7. střeleckého pluku v Plzni František Noha, Stanislav Vodička a sedm dalších mužů. Zhruba 560 účastníků bylo uvězněno. Vzpoula plzeňských vojáků, jejímž cílem bylo ukončení války, byla nejdůležitějším projevem protivaletárních nálad v Čechách.

Ovšem i přes zvyšující se napětí mezi obyvateli nadále kvetla kultura. Národní snahy plzeňské divadlo podpořilo premiérou Jiráskovy Kolébky (**4. května**) a Vrchlického Hippodamie (trilogie ve dnech **16. až 18. května**).

Koncert světoznámé operní pěvkyně Emy Destinové s Českou filharmonií (**10. května**) byl z důvodu onemocnění pěvkyně přeložen na červen. (špf)

Z historie Plzně - 25. část: Umělecké řemeslo

Expozice keramiky a porcelánu v Jubilejní síni Západočeského umělecko-průmyslového muzea v Plzni. Foto: Archiv města Plzně

Běžná produkce uměleckořemeslné tvorby počátku 19. století pokrývala praktické potřeby Plzeňanů bez vyšších uměleckých ambicí. Příkladem může být produkce cínových předmětů především z dílny Ignatze Gansela a Josefa Güntzela. S jejich pracemi končí činnost tohoto řemesla v Plzni, neboť obliba cínu zvláště jako materiálu k výrobě jídelních souprav je vytlačena nástupem kameninového nádobí a porcelánu. Především snahy o zkulturnění města, podporované od roku 1828 purkmistrem Martinem Kopeckým, vedly k zakládání nových podniků. Prvním podnikem, kde řemeslná výroba přerostla

v tovární produkci, byla dílna manželů Königových na výrobu kameniny a fajánsu. V roce 1857 založil továrnu na hliněné zboží Thomas Khüry, který se specializoval především na výrobu kachlových kamen, ozdobné a technické keramiky. Významným řemeslným oborem tohoto období byli také zlatníci a stříbrníci, kteří nabízelí nejen šperky, ale i stříbrné stolní nádobí, jídelní přístroje a liturgické náčiní. Zvláštní činností se zabýval například malíř karet Martin Mischka, který navazoval na činnost svých předchůdců Adama Gradla a Antonína Babiczky. Z jeho produkce jsou známy mimo jiné kolorované vykládací karty či dřevěná

tisková deska tarokových karet s motivy plzeňských staveb.

Truhlářské práce pro stavby, nábytek a vybavení církevních prostor jako oltáře, křtitelnice či kazatelny nabízelí truhláři Peter a Karl Dirlamové.

K propagaci uměleckořemeslné produkce plzeňských řemeslníků měly sloužit především výstavy pořádané z podnětu Obchodní a živnostenské komory v Plzni (v roce 1864 a 1869).

K výrazným podnikatelským osobnostem patřil rovněž Eduard Dubský z Vitinovsi, který v roce 1870 vybudoval na Lochotíně nový tovární provoz na výrobu průmyslové a umělecké keramiky. Zasloužil se mj. o zřízení městského muzea a byl v prvních třech letech jeho ředitelem. Tak byl položen základ umělekořemeslných sbírek, které se v roce 1888 osamostatnily v Městském průmyslovém muzeu pro západní část království českého v Plzni. Správcem průmyslových sbírek a později ředitelem nového muzea se stal architekt a c. k. konzervátor Josef Škorpil. Značnou prestiž a dokonce titul c. k. dvorního dodavatele získal kameník Jan Cingroš, který v roce 1866 založil v Plzni podnik na kamenické a brusičské zpracování syenitu, žuly a mramoru.

První plzeňský umělekořemeslný závod na leptání a malbu skla založil pražský rodák František Rehwalder v roce 1895. Dodal mj. zasklení budovy ředitelství drah v Plzni, leptanými tabulemi vybavil Měšťanskou besedu a pracoval pro hotely v dalších městech. Oblíbená byla i produkce uměleckého zámečnictví Jarose a Michálka. K jejich nejnepohodlnějším pracím patří schodišťové zábradlí budovy plzeňského muzea.

Štěpánka Pfliegerová, Archiv města Plzně

Noc s operou uvede Pucciniho Turandot

Divadlo Josefa Kajetána Tyla chystá už čtvrtý ročník open air produkce Noc s operou. V lochotinském amfiteátru zazní 29. června od 20.30 hodin Pucciniho Turandot v režii uměleckého šéfa opery Tomáše Pilaře. Vstupenky za 380, 460 a 550 korun k sezení a 200 korun takzvané „na deku“ jsou k dostání v pokladně předprodeje ve Smetanových sadech 16 nebo v síti Plzeňské vstupenky. Milovníky opery jistě potěší hostování Enrica Dovica, který povede orchestr opery a byl mimo jiné prvním hostujícím dirigentem vídeňské Volksoper. Árie Nessun dorma, jedna z nejpohlednějších operních melodií světa, zazní v podání italského te-

Na Noc s operou láká i banner s krutou princeznou Turandot. Foto: DJKT

noristy Paola Lardizzzoneho. „Cítím obrovský nával adrenalinu vždy, když zpívám árii Nessun dorma, a to nejen kvůli její nároč-

nosti, ale také proto, že vím, že právě na tento moment opery čekají diváci po celém světě,“ říká pěvec. Partu Turandot se ujme sopranistka Iveta Jiříková, která je v téže roli obsazena i v inscenaci Státní opery v Praze. Stejně jako ve všech předchozích ročnících Noci s operou vystoupí sólistka opery Divadla Josefa Kajetána Tyla Ivana Veberová, tentokrát v roli Liu. Jako loni bude mít Noc s operou díky finanční podpoře města Plzně charitativní přesah, 20 korun z každé prodané vstupenky poslouží na projekt Burza přání. Minulý rok se na podporu osamělých seniorů vybralo 107 tisíc korun. (red)

SOUTĚŽÍME S DIVADLEM

Jan Maler byl na snímku v minulém čísle Radničních listů. Správně odpověděl Jan Mentl a vyhrává vstupenky do divadla a drobné dárky.

I tentokrát mohou zájemci hádat, kdo je na snímku. Poznáte italského tenoristu, v jehož podání zazní slavná árie Nessun dorma během letošní Noci s operou? Odpověď je možné nalézt v Radničních listech a na webových stránkách www.djkt.eu. Lze ji posílat do 31. května na adresu redakce. K dispozici je také e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu. Nezapomeňte připsat heslo Soutěžíme s divadlem. (red)

SPRÁVNÝ TIP S ALFOU

Tajemný hrad v Karpatech se jmenuje inscenace Divadla Alfa, z níž byl snímek v minulých Radničních listech. To je správná odpověď na soutěžní otázku. Výherkyní se stala Magda Demeterová a získává dvě vstupenky do Divadla Alfa a další odměnu.

Stejnou cenu obdrží také ten, kdo správně odpoví na novou soutěžní otázku a bude vylosován. Stačí jen napsat, ze které hry je uveřejněný snímek. Odpověď lze posílat pod heslem Správný tip s Alfou do 31. května na adresu redakce či e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu. (an)

SOUTĚŽ S FC VIKTORIA PLZEŇ: NAJDETE PĚT ROZDÍLŮ?

Rozhodčí má logo na druhé straně, Jan Kovařík má míč u nohy, Jan Kovařík má červené stulpny, hráč Jihlavy nemá číslo a Roman Hubník nemá

kapitánskou pásku, to je pět rozdílů, kterými se liší fotografie v minulém čísle Radničních listů. Správně odpověděli Danuše Klímová, Miloš Mráz

a Jaroslav Fujan. Získávají ceny od fotbalového klubu.

Odpověď na novou soutěžní hádanku mohou zájemci posílat už tra-

dičně pod heslem Najdete pět rozdílů? do 31. května na adresu redakce Radničních listů nebo na e-mail soutez.RadnicniListy@plzen.eu. (an)